

RIKTLINJER FÖR SKOLPLACERINGAR OCH SKOLBYTE

Dokumenttyp: Riktlinje

Antagen av: Utbildningsnämnden 2025-04-24, § 35

Giltighetstid: Tills vidare

Dokumentansvarig: Utbildningsförvaltningen

Innehåll

1.	Rätt till förskoleklass	3
1.1.	Folkbokförda elever i Partille kommun	3
1.2.	Elever som är folkbokförda i annan kommun	3
2.	Ansökningsförfarande	4
2.1.	Ansökningsperiod	4
2.2.	Information om skolvalet	4
2.3.	Val och tillvägagångssätt	4
2.4.	Ansökan till fristående skola	4
2.5.	Vårdnadshavare och elever med skyddade personuppgifter	4
3.	Urval	5
3.1	Närhetsprincipen/relativ närhet	5
3.2	Syskonförtur	6
3.3	Undantagsregel Särskilda skäl	6
4.	Besked om placering	7
5.	Överklagande förskoleklassplacering	7
6.	Ansökan om byte av skola	7
6.1.	Skolplacering vid inflyttning	7
6.2.	Erbjudande om skolplats	7
6.3.	Gallring av ansökningar	8
7.	Skolskjuts	8
8.	Skolplacering i årskurs 1-9	8
8.1.	Val av grundskola	8
8.2.	Skolbyte inom kommunen	9
8.3.	Elever som är folkbokförda i annan kommun	9
9.	Överklagande av grundskoleplacering	10

Inledning

Hemkommunen ansvarar för att utbildning i förskoleklass kommer till stånd för alla barn i kommunen som enligt denna lag har rätt att gå i förskoleklass och som inte fullgör sin skolgång på annat sätt¹.

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet².

Kommunen får annars frånga elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen³.

En elev som har tagits emot i en kommuns förskoleklass ett visst läsår har rätt att gå kvar hela läsåret, även om de förhållanden som låg till grund för mottagandet ändras under läsåret⁴.

1. Rätt till förskoleklass

1.1. Folkbokförda elever i Partille kommun

Vårdnadshavare med blivande förskoleklass elever som är folkbokförda i Partille kommun inbjuds att delta i skolvalet. Vid växelvist boende gäller barnets folkbokföringsadress.

1.2. Elever som är folkbokförda i annan kommun

Vårdnadshavare till elever som är folkbokförda i annan kommun men som avser att flytta till Partille kan bli inbjuden att delta i skolvalet. Om vårdnadshavare önskar att delta i skolvalet som pågår under januarimånad måste vårdnadshavare meddelat och styrkt kommande inflyttning med giltigt köpekontrakt eller hyresavtal, innan skolvalet stänger sista januari.

Blivande eller nuvarande förskoleklass elever som flyttar till Partille kommun efter ”skolvalsperioden” ansöker om förskoleklassplacering via e-tjänst. Denna finns på Partille kommuns webbplats och kräver inloggning med BankID. Detta gäller även elever som inte kommer att flytta till Partille kommun men som önskar skolplacering i Partille kommun.

---

¹ skollagen 9 kap. 12 §

² skollagen 9 kap. 15 § 1:a st

³ skollagen 9 kap. 15 § 2:a st

⁴ skollagen 9 kap. 14 §

2. Ansökningsförfarande

2.1. Ansökningsperiod

Skolvalet till förskoleklass pågår under januari månad.

2.2. Information om skolvalet

Partille kommun publicerar information om skolvalet på Partille kommuns webbplats. Berörda vårdnadshavare får inbjudan till skolvalet via e-post. Om e-post till vårdnadshavare saknas skickas inbjudan per post till folkbokföringsadressen.

2.3. Val och tillvägagångssätt

Vårdnadshavare har möjlighet att välja två skolor, ett första- och andrahandsval. För att få information via e-post krävs att vårdnadshavare har en registrerad e-postadress i utbildningsförvaltningens system. För att genomföra skolvalet via e-tjänst krävs BankID. Vårdnadshavare som inte har möjlighet att ansöka genom e-tjänst kan ansöka via blankett. Information skickas ut per post om e-postadress inte angivits. För mer information kontakta Partille kommuns kundcenter.

Har eleven två vårdnadshavare ska båda bekräfta ansökan. Ansökan anses som genomförd när båda bekräftat. Har eleven endast en vårdnadshavare genomför denne ansökan på egen hand.

Kommunen arbetar aktivt med att nå alla vårdnadshavare under och efter skolvalet. Efter halva ansökningsperioden skickas en påminnelse ut till de som ännu inte gjort något skolval. Om vårdnadshavare ej gjort något skolval under ansökningsperioden kommer barnet placeras av kommunen i enlighet med närhetsprincipen, se 4.1.

2.4. Ansökan till fristående skola

Utbildningsförvaltningen i Partille kommun handhar skolvalet för de kommunala skolorna i kommunen. Fristående skolor har ett eget antagningsförfarande. Vårdnadshavare som inte önskar kommunal skolplacering ska tacka nej till att delta i skolvalet, detta ska i första hand meddelas via e-tjänst eller skriftligen till utbildningsförvaltningen. Båda vårdnadshavarnas godkännande krävs.

2.5. Vårdnadshavare och elever med skyddade personuppgifter

Vårdnadshavare med skyddade personuppgifter får inbjudan till skolvalet via post. Samtlig information såsom ansökningsblankett, eventuell påminnelse samt besked om placering skickas genom förmedlingsuppdrag via Skatteverket.

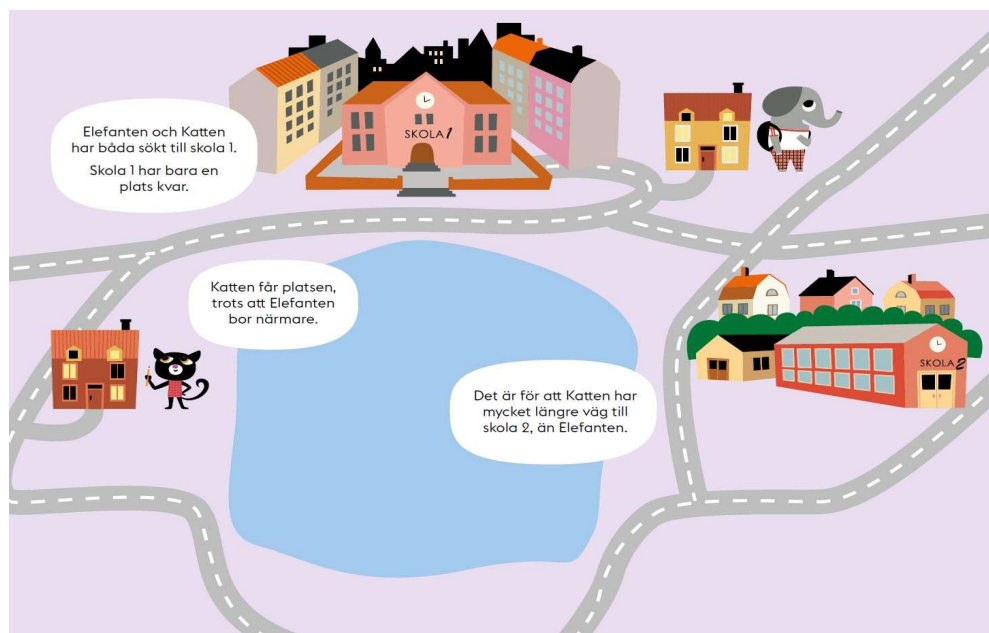
3. Urval

Partille kommuns utgångspunkt är att så många som möjligt ska erbjudas plats på den skola de önskat i första hand. Om en placering vid förstahandsvalet inte är möjligt ser kommunen över om det är möjligt att placera barnet på andrahandsvalet. Om kommunen inte kan placera barnet på något av de val som gjorts kommer kommunen placera barnet på närmast möjliga skola. Om det är fler antal sökande till en skola än det finns lediga platser kommer urvalet göras utifrån kommunens fastställda urvalsgrunder som anges nedan. I första hand utgår kommunen ifrån närhetsprincipen/relativ närhet men om särskilda skäl åberopas kan kommunen pröva dessa. Prövning av särskilda skäl är en undantagsregel och ett beviljande av placering ska föregås av särskilda skäl av synnerlig vikt. Det ska stå helt klart att en elev har ett uppenbart och styrkt behov av en placering vid en viss skola, om så är fallet kan en placering till en viss skola tilldelas det barnet/eleven. Under 3.3. går det att läsa mer om undantagsregeln.

3.1 Närhetsprincipen/relativ närhet

Genom att använda relativ närhet säkerställer kommunen att alla elever får plats på en skola så nära hemmet som möjligt. Kommunen ska, i första hand, utgå från vårdnadshavares önskemål när en elev placeras på en skola. Vårdnadshavarens önskemål får inte gå ut över ett annat barns rätt till placering vid en skolenhet nära hemmet. Den principen kallas för närhetsprincipen. Det kan dock finnas flera skolor i kommunen som ligger nära hemmet, närhetsprincipen innebär alltså inte att barnet alltid blir placerad i den skola som ligger närmast hemmet.

Vid urvalet för skolplaceringar använder Partille kommun ett IT-system som tillhandahåller en karttjänst. Om det finns fler sökande än platser på en skola kommer ett urval göras där systemet kommer att visa vilken elev som är mest berättigad till platsen utifrån närhetsprincipen. Närhetsprincipen i skollagen innebär en bedömning av ”relativ närhet” vilket i korthet innebär att alla elever ska få så kort väg till skolan som möjligt. En elevs önskemål om skola måste således ställas mot andra elevers berättigade krav på en skola nära hemmet. Det innebär att en elev inte automatiskt är garanterad plats i den skola som ligger närmast hemmet. Detta illustreras genom bilden nedan.

3.2 Syskonförtur

Om två eller flera elever är lika berättigade till en placering på en viss skola och samtliga elever som sökt till skolan inte får plats, får den elev som har ett syskon som redan är placerad i skolår F-3 på skolan under det läsår skolvalet avser, förtur till platsen. Som syskon räknas de som bor i samma familj med samma folkbokföringsadress, de behöver inte vara biologiska syskon.

3.3 Undantagsregel Särskilda skäl

I enskilda fall kan det vara nödvändigt för en elev att få en skolplacering vid en viss skola. En sådan placering kräver ett underlag som styrker elevens behov och att behovet inte kan tillgodoses vid någon annan skola inom kommunen. Partille kommun vill understryka att personliga preferenser eller omständigheter som rör logistik och kamratrelationer sällan bedöms som särskilda skäl. Inför en prövning ska vårdnadshavare lämna underlag som styrker särskilda skäl av synnerlig vikt och elevens enskilda behov. Exempel på särskilda skäl kan inbegripa medicinska behov, psykosociala faktorer eller andra omständigheter som innebär en stor påverkan på elevens utbildning och utveckling. Dessa ska kunna styrkas av till exempel läkarintyg, psykologutlåtanden eller likvärdiga expertbedömningar av relevant profession. Förvaltningen prövar inkomna särskilda skäl och gör sedan en bedömning om skälen kan ligga till grund för en skolplacering vid en viss skola. Prövning av särskilda skäl är en undantagsregel till urvalsgrunderna och kraven vad som betraktas som särskilda skäl är högt ställda.

4. Besked om placering

Besked om skolplacering skickas till vårdnadshavare under mars månad inför kommande läsår. Besked skickas via e-post. Om e-postadress saknas skickas beskedet per post till folkbokföringsadressen. Elev som ej fått placering på förstahandsvalet får även ett separat beslut skickat per post till folkbokföringsadressen. Beslutet är överklagningsbart och tillvägagångssätt för överklagande finns bifogat till beslutet.

5. Överklagande förskoleklassplacering

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet. Beslut enligt 9 kap. 15 § första stycket kan överklagas till förvaltningsrätten, så kallad laglighetsprövning. Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. Beslut enligt 9 kap. 15 § andra stycket kan överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd⁵.

6. Ansökan om byte av skola

Ansökan om skolbyte görs via e-tjänst på Partille kommuns webbplats och kan göras när som helst under året och gäller för innevarande läsår. När ansökan inkommit till förvaltningen får vårdnadshavare meddelande om att den är mottagen. Förvaltningen ser över möjligheten att ta emot eleven på den önskade skolan.

6.1. Skolplacering vid inflyttning

Vårdnadshavare som kommer att flytta till Partille kommun och önskar skolplacering för sitt barn i en kommunal skola ansöker om detta via e-tjänst på Partille kommuns webbplats. Vårdnadshavare kan välja vilken skola de önskar att barnet ska placeras vid. Om den önskade skolan inte har möjlighet att ta emot eleven kommer eleven erbjudas placering vid närmast möjliga skola utifrån närhetsprincipen. Vårdnadshavare kan därefter göra en skolbytesansökan till den önskade skolan.

6.2. Erbjudande om skolplats

När en plats blir ledig på en skola kommer skolbytesansökningar beaktas. Datum för när ansökan inkom har ingen betydelse. Finns det fler än en elev som önskar att byta till den specifika skolan kommer närhetsprincipen att tillämpas. Kontakt kommer tas med vårdnadshavare till den elev som kan

---

⁵ skollagen 28 kap. 12 §

erbjudas placering. Ett erbjudande om placering kommer att skickas till vårdnadshavare där båda behöver bekräfta skolbytet. Om vårdnadshavare tackar nej till platsen gallras ansökan.

6.3. Gallring av ansökningar

En ansökan om skolbyte är endast aktuell ett läsår i taget. Samtliga ansökningar om skolbyte gallras inför nytt läsår (som infaller efter sommarlovet). För vårdnadshavare som fortfarande är intresserade av ett skolbyte till en specifik skola behöver en ny ansökan skickas in.

7. Skolskjuts

Elever i Partille kommun kan vara berättigade skolskjuts utifrån skollagens bestämmelser och Partille kommuns riktlinjer för skolskjuts och elevresor. Rätten till skolskjuts upphör för de elever vars vårdnadshavare önskat och beviljats en skolplacering för sitt barn som ligger längre bort än 3 km från hemmet och därigenom själva aktivt valt bort en skola närmare hemmet. I ”Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Partille kommun” finns mer information om detta.

8. Skolplacering i årskurs 1-9

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola⁶.

Kommunen får annars frånga elevens vårdnadshavares önskemål endast om;

1. Den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller
2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero (Skollagen 10 kap. 30 §).

Den som har blivit placerad vid en viss skolenhet har rätt att gå kvar där om inget annat följer av 30 § andra stycket⁷.

8.1. Val av grundskola

Partille kommun har ett samlat skolval, valet till förskoleklass. Skolval för övergång till högre årskurser (vanligtvis övergången från åk 6 till åk 7) hålls inte i nuläget. Val av skola gällande årskurs 1-9 är idag bara aktuellt för inflyttande elever till Partille kommun. Val av önskad skola för dessa

---

⁶ skollagen 10 kap. 30 §

⁷ skollagen 10 kap. 31 §

elever görs av vårdnadshavare via e-tjänsten som finns på kommunens webbplats. Ansökan ska innehålla båda vårdnadshavarnas godkännande.

E-tjänsten kräver inloggning genom bank-id. För vårdnadshavare som saknar bank-id, har skyddade personuppgifter eller saknar svenskt personnummer, kontakta Partille kommuns kundcenter.

Nyanlända eller ensamkommande elever i Partille hänvisas till Enheten för Flerspråkighet som gör ansökan om skolplacering via e-tjänsten tillsammans med den sökande.

Besked om skolplats skickas via e-post.

8.2. Skolbyte inom kommunen

De elever som har en skolplacering i Partille kommun men som önskar att byta från en kommunal skola till en annan kan ansöka om skolbyte via e-tjänst som finns på Partille kommuns webbplats. Vårdnadshavare får ett meddelande om att skolbytesansökan blivit mottagen. Om elev erbjuds skolbyte kommer förvaltningen att ta en kontakt med vårdnadshavare och erbjuda en placering vid den önskade skolan. I samband med detta kommer startdatum meddelas.

Ansökan om skolbyte gäller för innevarande läsår. Om önskemål inte kunnat tillgodoses behöver vårdnadshavare göra en nya ansökan inför nytt/kommande läsår.

Önskas byte till en fristående skola ska vårdnadshavare vända sig till den skolenheten då de fristående verksamheterna har en egen antagningsprocess. Om eleven erbjuds plats på en fristående skola ska den kommunala skolplatsen skyndsamt sägas upp.

8.3. Elever som är folkbokförda i annan kommun

En elev har rätt att bli mottagen i en grundskola som anordnas av en annan kommun än den som ska svara för elevens utbildning, om eleven med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl att få gå i den kommunens grundskola. Innan kommunen fattar beslut om att för ett visst läsår ta emot en utomkommunal elev ska den inhämta yttrande från elevens hemkommun⁸.

En elev som har tagits emot i en kommuns grundskola ett visst läsår har rätt att gå kvar hela läsåret, även om de förhållanden som låg till grund för mottagandet ändras under läsåret⁹.

Efter önskemål från vårdnadshavare kan Partille kommun, i mån av plats, ta emot en elev bosatt och folkbokförd i annan kommun. I första hand kommer kommunen placera folkbokförda elever och

---

⁸ skollagen 10 kap. 25 §

⁹ skollagen 10 kap. 28 §

därefter beaktas utomkommunala elevers önskemål om skola, undantag för elev som har rätt att bli mottagen¹⁰.

9. Överklagande av grundskoleplacering

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid annan skolenhet¹¹.

Beslut som fattas av kommunen kan överklagas till förvaltningsrätten, så kallad laglighetsprövning.

Kommunen får annars frånga elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Beslut enligt 10 kap. 30 § eller 11 kap. 29 § andra stycket i skollagen kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd¹²

---

¹⁰ skollagen 10 kap. 25 §

¹¹ skollagen 10 kap. 30 §

¹² skollagen 28 kap. 12 § p.6